

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

Кузьмін Едуард Едуардович ДО ДИСКУСІЇ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ «МІЖНАРОДНОГО ПОКАРАННЯ»	189
Мануїлова Катерина Вікторівна ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У МІЖНАРОДНИХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТАХ	191
Мануїлова Катерина Вікторівна, Рудецька Поліна Андріївна ГЕНОЦИД ЯК ЗЛОЧИН ПРОТИ БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ	193
Невара Лілія Михайлівна, Колесник Михайло Ігорович ПРАВА ЛЮДИНИ ЧЕТВЕРТОГО ПОКОЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	195
Невара Лілія Михайлівна, Красник Вікторія Михайлівна ДІЯЛЬНІСТЬ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РФ	198
Невара Лілія Михайлівна, Проніна Наталія Ігорівна МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ	200
Невара Лілія Михайлівна, Фесюн Ольга Костянтинівна ПРАВО НА ПОСТМОРТАЛЬНУ РЕПРОДУКЦІЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	203
Федорова Тетяна Сергіївна, Дронов Владислав Юрійович МІЖНАРОДНИЙ КРИМІНАЛЬНИЙ СУД У МЕХАНІЗМІ ЗАХИСТУ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ЛЮДИНИ	205
Цибульська Ольга Юріївна AROSTILLE VS СУД ЯК СПОСІБ ВИЗНАННЯ РІШЕННЯ ІНОЗЕМНОГО СУДУ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА	207
Гребенюк Дмитро Олегович ЗАКОНОДАВЧА СПІВПРАЦЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ З ПАРЛАМЕНТСЬКИМИ ОРГАНАМИ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄС	209
Бурдюжа Олександр Миколайович НАДАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ В КОНТЕКСТІ УЧАСТІ УКРАЇНИ В МЕХАНІЗМІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЄС	211
Галат Владислав Ігорович СУЧАСНІ ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ДОГОВОРІВ МІЖНАРОДНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ТОВАРІВ В 21 СТОЛІТТІ	213
Джевага-Третякова Світлана Юріївна УМИСЕЛ ЯК ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ВІДМИВАННЯ ГРОШЕЙ ЯК ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО ЗЛОЧИНУ	216
Жакун Маргарита Юріївна ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАТЕГІЇ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	218
Левченко Ігор Сергійович ПРАВО ВИБОРУ КРАЇНИ ПРИТУЛКУ ВСЕРЕДИНІ ЄС В СВІТЛІ НАПЛИВУ БІЖЕНЦІВ, ВИКЛИКАНОГО АГРЕСІЄЮ ПРОТИ УКРАЇНИ.	221
Луцан Алла Валеріївна ДО ПИТАННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРАВ ЖІНОК В САУДІВСЬКІЙ АРАВІЇ.	223
Марченко Дмитро Вікторович СКЛАДНОЩІ ВИБОРУ ЗАСТОСОВАНОГО ПРАВА ТА ФОРМИ ДОГОВОРУ В МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.	225
Редченко Ярослав Олександрович НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ПОСЛУГ ПОВ'ЯЗАНИХ З РЕАЛІЗАЦІЄЮ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	227
Самойлюк Дмитро Геннадійович ДОКАЗУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ.	229
Чернявський Марк Віталійович ОЦІНКА ВПЛИВУ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОНФЛІКТАМ	230
СЕКЦІЯ 6. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОРСЬКОЇ ТА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ	
Кормич Борис Анатолійович ІНСТИТУТ АЕО ЯК ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ПРОБЛЕМ НАБЛИЖЕННЯ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ДО ПРАВА ЄС . . .	233
Аверочкина Тетяна Володимирівна ДОБРА, ЗАГАЛЬНА ТА ПРИЙНЯТНА МОРСЬКА ПРАКТИКА ЯК ПРАВОВІ КАТЕГОРІЇ.	235
Федотов Олексій Павлович УКРУПНЕННЯ МИТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ.	238

Список використаних джерел

1. Oyetola Muiyiwa Atoyebi. An Analysis of the Concept of Choice of Law in Private International Law: Its Implication on International Contracts. 2023. URL: <https://lawpavilion.com/blog/an-analysis-of-the-concept-of-choice-of-law-in-private-international-law-its-implication-on-international-contracts/>
2. Born G., Kaleboglu C. Choice-of-Law Agreements in International Contracts. 2021. URL: <https://assets.hcch.net/docs/1325a2b9-baa2-4c0a-8e59-0fb6572c49e8.pdf>
3. Jurisdiction and choice of law clauses in international contracts. URL: <https://www.pinsentmasons.com/out-law/guides/jurisdiction-and-choice-of-law-clauses-in-international-contracts>

Ключові слова: договір, форма договору, колізія, суб'єкти міжнародного права, транскордонні угоди, міжнародне приватне право, міжнародні правовідносини.

Keywords: contract, form of contract, collision, subjects of international law, cross-border agreements, international private law, international legal relations.

Редченко Ярослав Олександрович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри міжнародного та європейського права*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЛІЦЕНЗУВАННЯ ПОСЛУГ ПОВ'ЯЗАНИХ З РЕАЛІЗАЦІЄЮ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

Питання правового регулювання та ліцензування послуг пов'язаних з реалізацією активів важливе для економіки та безпеки ЄС. Це питання особливо важливе в той час, коли віртуальні активи широко впроваджуються в повсякденне життя. Оскільки на даний час все більше підприємств застосовує віртуальні активи та цифрові валюти в процесі трудової діяльності, необхідно постійно вдосконалювати правові механізми, завдяки яким здійснюється їх регулювання.

Регулювання віртуальних активів в країнах ЄС сприяє веденню бізнесу безпосередньо пов'язаного з розробкою цифрових валют та їх подальшою реалізацією. Одним із його стандартів виступає отримання відповідної криптоліцензії.

Криптоліцензія виступає офіційним документом, що дає законне право компаніям пропонувати послуги, пов'язані з використанням віртуальних активів, в межах ЄС. Наприклад крипто-ліцензія Virtual Asset Service Provider (VASP) [1] – це спеціальна ліцензія або дозвіл на здійснення діяльності як постачальник послуг віртуальних активів. VASP ліцензія дозволяє легально працювати з криптовалютих бірж, гаманців, платіжних платформ та інших сервісів, пов'язаних з обробкою криптовалютих операцій. Отримання VASP також передбачає виконання низки вимог, включаючи KYC, AML і CFT. Процес отримання ліцензії VASP ретельно контролюється регулятором БВО і може тривати від 6 до 12 місяців.

Також окремі треба зазначити ліцензію CASP або Crypto-Asset Service Provider. Вона надається компаніям чи підприємцям, котрі надають своїм клієнтам одну або кілька послуг з наступного переліку:

- 1) зберігання та управління крипто-активами від імені третіх осіб;
- 2) організація та управління роботою криптовалютного торгового майданчика або крипто-біржі;
- 3) обмін криптоактивів на фіатні засоби;

- 4) обмін одних криптоактивів на інші криптоактиви;
- 5) виконання від імені третіх осіб ордерів, пов'язаних із крипто-активами;
- 6) розміщення криптоактивів;
- 7) прийом та передача від імені третіх осіб ордерів, пов'язаних із крипто-активами;
- 8) надання (інвестиційного) консалтингу у сфері крипто-активів.

Термін CASP був уперше введений в обіг у 2020 році в рамках публікації Європейською Комісією тексту проекту регулювання 2019/1937 Markets in Crypto-assets (MiCa) [2], метою якої є створення єдиної правової бази для регулювання індустрії криптовалют та віртуальних активів на території Європейського Союзу. Перед цим для позначення крипто-компаній переважно використовувався термін VASP або Virtual Asset Service Provider, який був введений в обіг у рамках рекомендацій Financial Action Task Force (FATF) кількома роками раніше.

Згідно з директивою MiCa [3], до криптовалютних сервіс-провайдерів CASP застосовуються підвищені вимоги, у тому числі стосовно статутного капіталу, корпоративної структури, процедур AML/CFT, IT-інфраструктури тощо. Крім перерахованого вище, перед початком своєї діяльності, всі крипто-компанії зобов'язані пройти процес ліцензування і отримати ліцензію CASP від регулюючих органів в країні реєстрації підприємства.

З розвитком індустрії цифрових валют відкриваються нові перспективи інноваційного підприємництва. Отримання відповідних ліцензій в Європейському Союзі набирає популярності як серед стартапів, так і серед усталених компаній у цій галузі. За наявності подібного дозволу в ЄС можна надавати різноманітні послуги, включаючи розробку платформ для обміну криптовалютою, зберігання цифрових активів та надання послуг ICO.

Компанії, які працюють в сфері розробки цифрових валют, в країнах ЄС зазнають суворого регулювання та контролю Фінансово-аналітичним управлінням (FAU). Заявники на отримання крипто-ліцензії зобов'язані відповідати певним стандартам та умовам.

Вимоги стосовно створення компаній з реалізації віртуальних активів та цифрових валют в різних країнах ЄС все ж таки варіюються, наприклад, засновниками компанії мають бути підприємці з позитивною репутацією, без сумнівних моментів біографії, наприклад судимості. Щоб довести репутацію, регулятор просить довідки про несудимість. Також у деяких юрисдикціях важливо, щоби директор був громадянином цієї країни.

Зазначено, що Єврозона бореться з відмиванням грошей, тому вимагає залучення до крипто-проекту MLRO-офіцера, який передаватиме дані про підозрілі угоди регулятору.

Також, у зв'язку з боротьбою із відмиванням грошей, криптовалютні компанії повинні виконувати низку вимог:

- 1) Верифікувати клієнтів.
- 2) Застосовувати запобіжні заходи та дотримуватися принципів KYC (знай свого клієнта).
- 3) Проводити перевірку транзакцій клієнтів.
- 4) Підкорятися принципам санкцій та обмежувальних заходів.
- 5) Оцінювати ризики AML/CFT. Також важливо знижувати ризик, якщо виявлено підозрілого клієнта або транзакції.
- 6) Подання звітів та надання інформації регулятору.
- 7) Алгоритм внутрішнього контролю, підтримка політики AML.
- 8) Оповіщення регуляторів про сумнівні фінансові операції.

Реалізація послуг пов'язаних з віртуальним активами це багатогранний процес, що включає стратегічне планування, розуміння нормативних вимог та забезпечення суворої інфраструктури безпеки та відповідності законодавству.

У 2024 році очікується впровадження регулювання ринків криптоактивів (MiCA) на загальноєвропейському рівні, завдяки чому питання бухгалтерського обліку та оподаткування стануть більш певними, формуючи прозоре нормативне середовище у сфері ліцензування криптовалют в ЄС.

Список використаних джерел

1. VASP – VIRTUAL ASSET SERVICE PROVIDER. URL: <https://www.eestifirma.ee/ru/vasp-virtual-asset-service-provider/>
2. CASP – CRYPTO-ASSET SERVICE PROVIDER. URL: <https://www.eestifirma.ee/ru/casp/>
3. Regulation of Markets in crypto-assets in the European Union. URL: <https://legal-support.top/mica-regulation/>
4. Як прийняття MiCA вплине на криптоіндустрію ЄС та України. URL: <https://fintechinsider.com.ua/yak-priynnyattya-mica-vplyne-na-kryptoindustriyu-yes-ta-ukrayiny-dumky-ekspertiv/>

Ключові слова: правове регулювання; цифрові валюти; віртуальний актив; ліцензія; підприємництво.

Keywords: right of regulation; digital currencies; virtual assets; license; entrepreneurship.

Самойлюк Дмитро Геннадійович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри міжнародного та європейського права*

ДОКАЗУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ

Актуальність даної теми визначається кількома факторами. Перш за все, в контексті міжнародних кримінальних справ, таких як злочини проти людяності, воєнні злочини та злочини проти миру, доказування відіграють ключову роль у встановленні фактів і вини обвинувачених. Це має велике значення для забезпечення справедливості та захисту прав людини в міжнародному правосудді.

Другим важливим аспектом є постійний розвиток міжнародного права і міжнародних стандартів доказування. Оскільки міжнародне кримінальне право стає все більш складним і спеціалізованим, важливо вивчати сучасні підходи до доказування, включаючи використання нових технологій, розширення обсягу доказів, які можуть бути прийнятними в суді, та зміну стандартів доказування відповідно до змін у світовій політиці і суспільних вимогах.

Крім того, актуальність цієї теми відображається в необхідності забезпечення ефективного міжнародного співробітництва в кримінальних справах. Це включає обмін доказами між країнами, співпрацю з міжнародними трибуналами та судами, а також розробку стандартів доказування, які були б відповідними для різних юрисдикцій.

Римський статут, як основний документ Міжнародного кримінального суду, встановлює три основні етапи оцінки доказів, що подаються прокурором МКС, Палатою передсудового розгляду та Судовою Палатою в залежності від стадії провадження. Ці етапи включають обґрунтування підстав для: (1) видачі ордеру на арешт особи або виклик особи до суду; (2) підтвердження висунутих обвинувачень; та (3) засудження або виправдання обвинуваченого [1].

У практиці Міжнародного кримінального суду (МКС) важливо виділити принаймні три стандарти доказування, які застосовуються на відповідних стадіях розгляду справ:

Під час передачі справи до суду: Стандарт достатньої вагомості доказів (sufficient gravity of evidence) – згідно з цим стандартом, інкримінуючі факти мають бути підтверджені доказами достатньої вагомості, щоб обґрунтувати передачу справи до суду.

На стадії розгляду справи судом: Стандарт переконливості доказів (beyond reasonable doubt) – це стандарт, за яким суд повинен бути переконаний у винності обвинуваченого вище, ніж будь-якої іншої можливої версії.

При винесенні вироку: Стандарт вищої вагомості доказів (proof to a higher standard) – це стандарт, який може застосовуватися для прийняття окремих рішень, таких як міри примусового заходу, у випадках, коли докази повинні бути особливо переконливими [2, с. 100–101].